

БҰЙРЫҚ

«29» тамыз 2024 ж

ПРИКАЗ

№ 84

«Тыйым салынған тағамдар» туралы

"Қоғамдық тамақтану объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 17 ақпандағы № ҚР ДСМ-16 бұйрығының 4-параграфының 177 тармағын басшылыққа ала отырып, **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Білім алушылардың тиімді, қауіпсіз және сапалы тамақтануы мен денсаулығын сақтау мақсатында мектептің тамақтану объектісінде төменде көрсетілген өнімдерді дайындауға, өткізуге және пайдаланылуына тыйым салынсын.

1.1. Төмендегідей тамақ өнімдерін дайындауға және өткізуге:

- қатық, сүзбе, айранды;
- туралған ет қосылған құймақтарды;
- флотша макаронды;
- зельцтер, форшмақтар, сілікпелер, паштеттерді;
- кремі бар кондитерлік өнімдерді;
- тұтыну қаптамасындағы кондитерлік өнімдер мен тәттілерді (шоколад, кәмпит, печенье, сондай-ақ мектепке дейінгі ұйымдарда және балалар үйлерінде – катюа, мармелад, пастила);
- морстар, квастарды;
- фритюрде қуырылған өнімдерді;
- шала пісірілген жұмыртқа, қуырылған жұмыртқаны;
- күрделі (төрт компоненттен артық) салаттарды, қаймақ пен майонез қосылған салаттарды;
- окрошканы;
- саңырауқұлақтарды;
- өнеркәсіптік емес дайындалған (үйде дайындалған) тамақ өнімдерін;
- тез дайындалатын құрғақ тағамдық концентраттар негізіндегі бірінші және екінші тағамдарды;
- газдалған, емдік және емдік-асханалық минералдық суды, тәтті алкогольсіз сусындарды, алкогольсіз энергетикалық (сергітетін) сусындарды, диффузиялық қойылтылған шырындарды (қаптамаланған минералды және ауыз суды қоспағанда);
- фаст-фудтар: гамбургерлер, хот-догтар, пиццалар, наггетстер, чипсілер (чипсондар), дәмдік қоспалары бар тұздалған қытырлақ нанды;
- ащы тұздықтар, кетчуптар, ащы дәмдеуіштерді (бұрыш, ақшелкек, қыша) .

1.2. Төмендегідей тамақ өнімдерін қабылдауға және пайдалануға:

- ластанған және (немесе) қабығы зақымдалған жұмыртқаларды, сондай-ақ сальмонеллез бойынша қолайсыз шаруашылықтардан алынған жұмыртқаларды;
- суда жүзетін құстардың жұмыртқаларын және олардан тағам дайындау;
- жануарлардың өнімсіз түрлерінің өнімдері (оның ішінде яса, субөнімдер);
- ауыл шаруашылығы жануарларының өнімділігі бойынша қолайсыз, сондай-ақ бастапқы өңдеуден және пастерлеуден өтпеген шаруашылықтардан алынған сүт және сүт өнімдерін;

- пастерленбеген сүттен жасалған сүзбені;
- өнеркәсіптік емес (үйде дайындалған) дайындалған герметикалық қаптамадағы көкөніс, ет, балық, саңырауқұлақ консервілерін, сондай-ақ банкалардың герметикалығы бұзылған консервілерін, бомбаждау, "хлопуши", тот басқан, пішіні бұзылған банкаларды;
- түрлі қоспалармен ластанған немесе нан қорларының зиянкестерімен залалданған жарманы, ұнды, кептірілген жемістерді.

1.3. Төмендегідей тамақ өнімдерін (дайындауға):

- ет кесінділерінен, шошқа бақтарынан, диафрагмадан, қаннан, бас жұмсағынан рулеткалардан жасалған тағамдарды, аспаздық өнімдерді дайындауға;
- компоненттерді араластырғаннан кейін екінші рет термиялық аспаздық өңдеусіз флотский (тартылған етпен) макарон дайындауға;
- пастерленбеген жаңа піскен жұмыртқа меланжынан омлет дайындауға;
- сүзбе жасауға;
- герметикалық қаптамадағы көкөніс, ет, балық, саңырауқұлақ консервілерін өндіруге;
- кептірілген және кептірілген балықты дайындауға;
- құрғақ саңырауқұлақтар жасауға;
- жануарлардың өнімсіз түрлерінен тағамдар дайындауға;

1.4. Тамақ өнімдерін төмендегідей жинауға және сақтауға жол берілмесін:

- санитариялық бракқа жатқызылған тамақ өнімдерін босатуға және өткізуге жол берілмейді. Мұндай өнімді кейіннен кәдеге жарату үшін арнайы таңбаланған ыдысқа жинайды;
- бояғыштардың, хош иістендіргіштердің тағамдық қоспаларын осындай өнімді дайындаушының қаптамасынан өзге қаптамаға (ыдысқа) құюға;
- тоназыту камераларының, салқындату жабдығының салқындату сыйымдылықтарының, тамақ өнімдері бар қаптамалардың ішкі беттерінде қар мен мұздың (қыраулардың пайда болуына) қатып қалуына;
- өндірістік үй-жайларда өңделмеген жұмыртқаларды сақтауға;
- тамақ өнімдерінің ластануына әкеп соғуы мүмкін болса, тамақ өнімдерін өзге түрдегі тамақ өнімдерімен және тағамдық емес өнімдермен бірге сақтауға;
- тамақ өнімдерін су құбыры және кәріз құбырларына, жылумен жабдықтау аспаптарына жақын жерде сақтауға;
- тамақ өнімдерін көліктік қаптамаға буып-түйілмеген тікелей еденге үйін **жинауға және сақтауға жол берілмесін.**
- пастерленбеген сүтті, термиялық өңделмеген сүзбені және қаймақты;
- йодталмаған тұзды және құрамында темір бар дәрумендермен, минералдармен байытылмаған (фортификацияланбаған) жоғарғы және бірінші сұрыпты бидай ұнын пайдалануға **жол берілмесін.**

2. Мектеп асханасында тыйым салынған тағамдардың сатылмауы, пайдаланылмауы қадағалау мектеп медбикесі Н.Н. Столяроваға жүктелсін.

3. Осы бұйрықтың орындалу барысын қадағалауды өзіме қалдырамын.

Мектеп директорының м.а.

Муханбетжанова Г.Р.

Таныстым _____